

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 51.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947088112496.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Vist nok maa der endnu udvortes skee langt mere end der er'skedt, førend *Høinorden* kan agtes for *indfredet* til Skueplads for sin eiendommelige Udvikling og sit tilsvarende Storværk, thi ligesom den *Danske Regiering* for Øieblikket, af Frygt for Tyskland og af Gridskhed paa *Holsten*, har *fraskrevet* sig alt hvad det Danske Folk under den *Jydske Krig tilkæmpede* sig, saaledes har aabenbar den *Svenske Regiering*, af Frygt for *Rusland* og af Gridskhed paa *Finland*, undladt ved *Bomarsunds Fald* at tage Sverrigs rette Grændse, som er *Aalands-Øerne*, i Besiddelse, men jo mere *Høinorden* bliver sig bevidst i sin gamle Kæmpeaand, des umeligere vil det dog blive Regieringerne at følge deres ligesaa ufolkelige som aandløse *Tabel-Væsen*, hvorefter et Riges Magt og Anseelse, Vee og Vel, skal ene beroe paa *Antallet* af Mile, Skatte-Ydere, Rigsdalere og afrettede Heidukker. Vel kan denne *Folke-Bevidsthed*, der ene vil kunne holde Regieringen i de rette Spor, kun vækkes, befæstes og klares ved en *folkelig Oplysning*, der baade kræver Tid og har fra Begyndelsen saa store Vanskeligheder at bekæmpe, at de let synes uovervindelige, men naar først Solen er staaet op, pleier den jo dog at overvinde alle de Hindringer, Mørket under aaben Himmel lægger iveien for Lysets Udbredelse, og deri maa den *52 folkelige Oplysning*, indenfor sin Kreds, som er *Modersmaalets*, ligne Solen, der paa een Gang udbreder Lys og Varme. At Udbredelsen af den folkelige Oplysning hidindtil selv i *Danmark*, hvor den oprandt, kun er skredet meget langsomt frem, det viser vist nok, at den kunde let komme bagefter, men naar det aabenbar kun er *Tidsfrist*, den folkelige Oplysning hos os behøver, for at fredlyse vort *Høinorden* til en Plante-Skole for almeen-menneskelig, verdenshistorisk Oplysning, da maa den nødvendige *Tidsfrist* være ligesaa vis som *Forsynet*, thi er der et guddommeligt Forsyn, som styrer alle Tidens Begivenheder til et for hele Menneske-Slægten stort og vigtigt Øiemed, da maa og vil det samme Forsyn vaage over, at Styrelsen bliver i rette Tid erkiendt, og styre saaledes, at det Folk, der har Kald til at udvikle og klare det verdenshistoriske Kiæde-Syn, ogsaa faaer *Tid* og *Leilighed* dertil.